Insamling av nya skoldata från systemleverantörer

Dataanalys från en pilotinsamling

2026
Diarienummer SCB2026/796

Insamling av nya skoldata från systemleverantörer - Dataanalys från en pilotinsamling

Producent:
SCB, Statistiska centralbyrån
Avdelningen för social statistik och analys
701 89 Örebro
010-479 40 00

Förfrågningar:
Mattias Fritz
+46 10 479 62 67
mattias.fritz@scb.se

Du får kopiera och på annat sätt mångfaldiga innehållet.
Vi vill dock att du uppger källa på följande sätt:
Källa: SCB, Insamling av nya skoldata från systemleverantörer - Dataanalys från en pilotinsamling Diarienummer SCB2026/796

Data collection of new school data from system providers - Data analysis from a pilot collection

Producer:
Statistics Sweden, Department of social statistics and analysis
SE-701 89 Örebro, Sweden
+46 10 479 40 00

Enquiries:
Mattias Fritz
+46 10 479 62 67
mattias.fritz@scb.se

You may copy and otherwise reproduce the contents in this publication.
However, remember to state the source as follows:
Source: Statistics Sweden, Data collection of new school data from system providers - Data analysis from a pilot collection

Denna publikation finns enbart i elektronisk form på https://www.scb.se/om-scb/scbs-verksamhet/regeringsuppdrag/
This publication is only available in electronic form on www.scb.se

Innehåll

Sammanfattning 3

Inledning 5

Insamlade data 5

- Insamling 6
- Statistik från insamlade data 7
  - Elevfrånvaro 7
  - Schemadata 13
- Kvalitetsbrister i insamlade data 17
  - Generella brister 17
  - Brister i frånvarodata 20
  - Brister i schemadata 21
  - Avstämning med huvudmän och systemleverantörer 23

Diskussion 23

Sammanfattning

Bakgrund

Den här rapporten presenterar resultat från ett regeringsuppdrag som sträcker sig över 2025–2027 där data om elevnärvaro/-frånvaro och information om kopplingen mellan lärare och elever i grundskolan har testats att samlas in. En pilotinsamling av data direkt från systemleverantörerna genomfördes under hösten 2025 och våren 2026 och den här delrapporten beskriver resultaten.

Uppgifter har samlats in för elevnärvaro/-frånvaro avseende vårterminen 2025 samt schemauppgifter avseende vecka 13 under vårterminen 2025. Information om elevers närvaro och frånvaro samlades in aggregerat per elev och ämne medan schemauppgifter samlades in per kalenderhändelse, dvs per lektion.

Bland de 24 utvalda kommunala huvudmännen har SCB fått tillgång till data för elevnärvaro/-frånvaro för 10 huvudmän och schemadata för 13 huvudmän. De insamlade uppgifterna har levererats från fem av de sex utvalda systemleverantörerna. Insamlade data täcker 7 procent av grundskolans elever när det gäller elevnärvaro/-frånvaro och 14 procent för schemadata. Det går inte att dra slutsatser om resultat på nationell nivå utifrån dessa data.

Statistik från insamlade data

Den genomsnittliga registrerade frånvaron för ämnesundervisning är högre bland flickor än pojkar och frånvaron ökar genom grundskolans årskurser. Spridningen mellan de tio huvudmännen är stor, där genomsnittlig elevfrånvaro varierar mellan 9,1 och 15,1 procent. Förutom genomsnittlig frånvaro redovisas även andelen elever med minst 20 procents frånvaro. Även för detta mått är spridningen mellan huvudmännen stor, mellan 5,8 och 21,4 procent.

Från schemauppgifterna har antalet undervisningsminuter beräknats till knappt 20 timmar för vecka 13 under vårterminen 2025. Genom schemauppgifter finns koppling mellan lärare och elev.

SCB har matchat på uppgifter om lärarexamen och elevers bakgrund. Andelen elever med hög andel lärare med lärarexamen är högre bland elever med svensk bakgrund än elever med utländsk bakgrund. Spridningen mellan huvudmännen är större än mellan elever med olika bakgrund.

Data om både elevfrånvaro och schemaläggning finns i systemen men ser olika ut. För att kunna samla in data storskaligt och enhetligt från olika systemleverantörer krävs att informationen kan överföras på samma sätt och med hög automatik. Det förutsätter att leverantörerna implementerar standarden SS 12000 inom de berörda verksamhetsprocesserna. De systemleverantörer SCB

samarbetat med har varit tydliga med att ett sådant utvecklingsarbete kräver både tid och kostnadsersättning.

Olika typer av kvalitetsbrister

Insamlade data har brister av olika typ och i varierande omfattning. Nedan listas de kvalitetsbrister som upptäckts genom pilotinsamlingen.

- *Täckningsproblem av eleverna i grundskolan.* Generellt är täckningen av elever god i de insamlade uppgifterna. Men data saknas för en liten men inte obetydlig andel elever jämfört med elevstatistiken avseende höstterminen 2024.
- *Centrala bakgrundsuppgifter har brister eller saknas*. Skolform saknas normalt sett i systemen för schemaläggning och registrering av frånvaro. Även insamling av uppgift om årskurs och skolenhet har visat sig omfatta brister. Uppgifter om undervisningsämne skiljer sig mellan olika skolenheter vilket i vissa fall lett till osäkerhet kring vilket ämne uppgifterna avser.
- *Lektioner som inte registreras.* Efter genomförd lektion ska ansvarig lärare registrera elevernas närvaro/frånvaro men det sker inte för ungefär 5–10 procent av alla kalenderhändelser.
- *Elever med reducerat schema.* På grund av olika brister i insamlade data går det inte med säkerhet att särskilja elever med anpassad studiegång.
- *Flera kalenderhändelser för samma lektionstid.* Vissa kalenderhändelser förekommer flera gånger och vissa ämnen schemaläggs samma tidpunkt, exempelvis kemi, fysik, biologi så att tre kalenderhändelser är schemalagda samtidigt.
- *Datum saknas för vissa kalenderhändelser.* Ett system har levererat klockslag för kalenderhändelser i schemadata, men utan datum.
- *Ej publicerade scheman.* I det största systemet för schemaläggning behöver schemaläggaren publicera scheman för att de ska komma med i uttagen till SCB. En del skolor publicerar inte scheman, dessa saknas då i schemadata. Ej publicerade scheman betyder att de tillgängliggörs för andra system.
- *Bristande information om lärare.* Koppling lärare till elever har bara levererats från ett system, men det är det vanligaste systemet för schemaläggning. Det förekommer att fler än en personal är kopplad till en kalenderhändelse. Det framgår dock inte om det är den betygsättande läraren, annan lärare, vikarie eller annan personal. Detta gäller oavsett om en eller flera personal har angetts.
- *Skillnad mellan primärdata och sekundärdata.* Skolor uppdaterar ibland sina scheman i sekundärsystem, exempelvis det system där frånvaro registreras. Det medför en diskrepans mellan information som bör vara identisk.

Inledning

SCB fick i december 2024 ett regeringsuppdrag som sträcker sig över 2025–2027, där information om elevnärvaro/-frånvaro och information om kopplingen mellan lärare och elever ska testas att samlas in. Resultatrapportering sker årligen och slutrapportering ska ske den 30 januari 2028. Publicering av en resultatrapport efter det första året skedde den 4 februari 2026.[1] En pilotinsamling av data direkt från systemleverantörerna hade påbörjats under hösten 2025 men vid tidpunkten för resultatrapportens framtagning hade data endast inkommit från en av sex systemleverantörer. Därför beslutades att ta fram denna delrapport med resultat från dataanalysen separat.

Insamlade data

Under hösten 2025 och våren 2026 genomförde SCB en pilotinsamling av schemauppgifter och information om elevnärvaro/-frånvaro i grundskolan. Data har levererats till SCB på olika sätt:

- via filleverans från systemleverantörer
- SCB har hämtat data via systemleverantörers API
- huvudmännen har gjort uttag från systemets användargränssnitt och skickat fil till SCB.

Målsättningen har varit att information ska samlas in direkt från huvudmännens systemleverantörer och då via automatiserade API-lösningar. För att kunna ta fram statistik av god kvalitet baserat på information som SCB inte samlat in tidigare behövs först kännedom om datainnehåll, datakvalitet samt graden av harmonisering mellan systemens datastrukturer. Därför var målet att samla in information överordnat målet att använda ny teknik vid pilotinsamlingen.

Uppgifter har samlats in för elevnärvaro/-frånvaro avseende vårterminen 2025 samt schemauppgifter avseende vecka 13 under vårterminen 2025. Information om elevers närvaro och frånvaro samlades in aggregerat per elev och ämne medan schemauppgifter samlades in per kalenderhändelse. En kalenderhändelse är en schemalagd aktivitet som har en start- och sluttid som exempelvis personal och elever kopplas till.

[1] Insamling av nya skoldata från systemleverantörer - Återrapportering av ett regeringsuppdrag

Insamling

SCB genomförde under våren 2025 en webbundersökning med frågor om vilka system som används för schemaläggning respektive elevnärvaro/-frånvaro till ca 250 kommunala huvudmän. Huvudmännen kunde även meddela intresse till att medverka i en pilotinsamling där SCB ämnade att testa att samla in data för schemaläggning respektive elevnärvaro/-frånvaro direkt från huvudmännens IT-system. Till pilotinsamlingen valde SCB ut 24 kommunala huvudmän så att de tillsammans täcker de sex största systemleverantörerna för registrering av elevnärvaro/-frånvaro (fyra huvudmän per systemleverantör), men även så att det finns viss spridning mellan stora och små huvudmän och en viss regional spridning. Valet av huvudmän är inte gjort slumpmässigt.

Enligt SCB:s kartläggning täcker de sex största systemleverantörerna för registrering av elevnärvaro/-frånvaro 90 procent av alla grundskoleelever. Resterande 10 procent av eleverna är fördelade över ett tiotal mindre systemleverantörer.

Tabell 1. Antal utvalda huvudmän samt antal huvudmän som data levererats för

	Elevnärvaro/-frånvaro		Schemadata	
Systemleverantör	**Utvalda huvudmän**	**Levererat data**	**Utvalda huvudmän**	**Levererat data**
A	4	2	0	0
B	4	1	2	1
C	4	2	1	1
D	4	3	20	11
E	4	0	1	0
F	4	2	0	0
Totalt	**24**	**10**	**24**	**13**

För schemadata avser antal huvudmän som data levererats för de där data levererats från primärkällan

Av de 24 utvalda huvudmännen avböjde tre att delta innan datainsamlingen påbörjades. Ytterligare fem huvudmän undertecknade överenskommelsen om tillgång till data men har därefter valt att inte delta. SCB saknar kännedom om orsakerna till att de avböjt medverkan. Av de återstående 16 huvudmännen har SCB fått tillgång till data för elevnärvaro/-frånvaro för 10 huvudmän och schemadata från primärkällan för 13 huvudmän. De insamlade uppgifterna har levererats från fyra av de sex utvalda systemleverantörerna. Två systemleverantörer har därmed inte levererat några data. För en av dem har SCB i stället fått tillgång till data från det systemet genom att en av de utvalda huvudmännen tagit ut de efterfrågade uppgifterna från sitt användargränssnitt. På det sättet har SCB fått möjlighet att se datainnehållet och bedöma datakvaliteten även från det systemet. För en av de sex systemleverantörerna har SCB inte fått tillgång till några data.

Flera huvudmän använder olika systemleverantörer för schemaläggning respektive närvaro-/frånvarohantering. Schemat läggs i ett system men importeras sedan av systemet för närvaro-/frånvarohantering för att användas som underlag där. SCB har strävat efter att samla in schemadata från primärkällan det vill säga från systemet där schemat läggs. Så har det gjorts för de flesta huvudmännen. Men för två av huvudmännen har schemadata i stället levererats från systemet som används för elevnärvaro/-frånvaro. För två andra huvudmän har schemadata levererats från två olika system, det vill säga både från primär- och sekundärkällan.

Insamlingen av data har tagit längre tid än väntat. I slutet av november levererades de första uppgifterna. Vid årsskiftet hade fortfarande endast en systemleverantör levererat data. Under 2026 har data inkommit från fyra av de fem övriga systemleverantörerna, där de senast inkomna uppgifterna levererades under maj. För en av systemleverantörerna har SCB inte fått tillgång till data. Att insamlingen gått trögare än väntat har flera olika orsaker vilket beskrevs i den första resultatrapporten.[2]

Statistik från insamlade data

Syftet med detta kapitel är att beskriva de uppgifter som samlats in. Statistiken om elevfrånvaro baseras på data från tio kommunala huvudmän och statistik om schemauppgifter baseras på data från 13 kommunala huvudmän där uppgifter levererats från primärkällan. Insamlade data täcker 7 procent av grundskolans elever när det gäller elevnärvaro/-frånvaro och 14 procent för schemadata. Det går inte att dra slutsatser om resultat på nationell nivå utifrån dessa uppgifter.

Elevfrånvaro

I anslutning till varje lektion ska ansvarig lärare registrera elevnärvaro/-frånvaro. Elevfrånvaro kan innebära hela eller en del av lektionen och kan även registreras av vårdnadshavare. Frånvaron kan dessutom vara giltig eller ogiltig. I den här rapporten redovisas alltid total frånvaro där både giltig och ogiltig frånvaro ingår.

Genomsnittlig andel elevfrånvaro

Den genomsnittliga registrerade frånvaron för ämnesundervisning i insamlade data är 12,3 procent. Frånvaron är högre bland flickor än pojkar och frånvaron ökar genom grundskolans årskurser.

Spridningen för den genomsnittliga elevfrånvaron är stor mellan de tio kommunala huvudmän som frånvarodata samlats in från. Exempelvis varierar den genomsnittliga frånvaron i årskurs 9 mellan 8,5 och 19,7 procent.

[2] Insamling av nya skoldata från systemleverantörer - Återrapportering av ett regeringsuppdrag

Tabell 2. Genomsnittlig registrerad andel frånvaro samt min- och maxvärden per huvudman
Grundskoleelever i skolor hos 10 kommunala huvudmän, vårterminen 2025

Årskurs	Flickor		Pojkar		Samtliga	
	Medelvärde	Min/max	Medelvärde	Min/max	Medelvärde	Min/max
1	9,1	4,3–13,7	9,3	6,3–13,5	9,2	6,4–13,6
2	9,2	4,7–10,6	9,3	7,3–11,2	9,3	7,4–10,8
3	8,7	6,7–10,5	8,8	5,8–11,4	8,8	6,4–10,9
4	10,1	7,3–12,4	10,7	8,2–13,4	10,4	7,8–12,9
5	10,9	5,7–13,2	11,3	5,9–13,2	11,1	6,2–13,2
6	12,8	8,7–21	12,0	9,1–14,5	12,4	9,3–17,8
7	16,2	9,2–18,6	15,3	8,4–22,5	15,8	9–19,5
8	18,6	12,8–20,6	15,9	9,7–18,9	17,2	11,4–19,8
9	19,2	8,3–20,9	16,6	8,1–19,5	17,8	8,5–19,7
Totalt	**12,6**	**9,5–15,1**	**12,0**	**8,8–15,1**	**12,3**	**9,1–15,1**

Anm.: Min: Genomsnittlig registrerad andel frånvaro för huvudmannen med lägst frånvaro
Max: Genomsnittlig registrerad andel frånvaro för huvudmannen med högst frånvaro

Bilden över elevfrånvaron i tabell 2 förändras inte ifall skolaktiviteter som exempelvis PRAO, friluftsdag, mentorstid, nationella prov och läxhjälp inkluderas.

I tabell 3 redovisas elevfrånvaron efter ämne. Ämnet Modersmål sticker ut med en genomsnittlig andel elevfrånvaro som är nästan dubbelt så hög som genomsnittet för alla ämnen. Modersmålsundervisning bedrivs ofta utanför skoltid och i annan lokal vilket kan påverka frånvaron negativt. Hem- och konsumentkunskap samt Moderna språk har också något högre genomsnittlig elevfrånvaro än övriga ämnen, nära 15 procent. Övriga ämnen har en andel som är mellan 11 och 12 procent.

Tabell 3. Genomsnittlig registrerad andel frånvaro samt min- och maxvärden per huvudman
Grundskoleelever i skolor hos 10 kommunala huvudmän, vårterminen 2025

Ämne	Flickor		Pojkar		Samtliga	
	Medelvärde	Min/max	Medelvärde	Min/max	Medelvärde	Min/max
Matematik	11,8	8,7–14,4	11,2	8,7–14,3	11,5	8,7–14,3
Svenska	11,9	9,6–14,5	11,1	8,9–14,9	11,5	9,2–14,7
Svenska som andraspråk	12	7,6–15,7	12,4	5,6–18,2	12,2	5,6–15,7
Engelska	12,2	8,8–14,6	11,5	8,2–14,5	11,8	8,5–14,6
SO-ämnen	11,8	9,3–14,7	11,3	8,7–14,5	11,5	9–14,6
NO-ämnen	11,9	9,1–14,8	11,3	8,6–14,7	11,6	8,8–14,8
Teknik	11,4	8,9–14,7	10,9	7,7–14,5	11,1	8,6–14,6
Modersmål	21,6	14–29,6	22,9	8,3–26,5	22,2	8,3–28,4
Idrott och hälsa	12,8	10,4–17,6	11,7	8,7–17,2	12,3	9,5–17,4
Bild	11,6	7,4–14,4	11,3	8,8–14,9	11,4	8,3–14,7
Slöjd	12,9	9,4–16,4	12,4	8,7–16,8	12,7	9,1–16,6
Musik	11,7	9,7–15,1	11,3	9,4–15,3	11,5	9,6–15,2
Hem- och konsumentkunskap	15,7	10,6–19,3	14	10,7–16,1	14,8	10,7–17,7
Moderna språk	15,5	10,3–18,9	13,9	9,3–17,3	14,7	9,9–18,2
Totalt	**12,6**	**9,5–15,1**	**12,0**	**8,8–15,1**	**12,3**	**9,1–15,1**

Anm.: Min: Genomsnittlig registrerad andel frånvaro för huvudmannen med lägst frånvaro
Max: Genomsnittlig registrerad andel frånvaro för huvudmannen med högst frånvaro

I tabell 4 redovisas andelen elevfrånvaro uppdelat efter de kommunala huvudmän som SCB samlat in data för. Det ger en bild om spridningen i elevfrånvaro och hur den skiljer sig mellan huvudmän. Den genomsnittliga elevfrånvaron varierar mellan 9,1 och 15,1 procent. Flickor har högre genomsnittlig frånvaro bland samtliga huvudmän.

Spridningen mellan huvudmännen skulle kunna bero på flera faktorer som exempelvis elevsammansättning, socioekonomi, skolorganisation, resurser eller lokala arbetssätt för att förebygga frånvaro. Men det kan även bero på skillnader i tolkning av begreppet frånvaro eller huvudmännens/rektorernas riktlinjer för hur lärare ska rapportera elevfrånvaro. Detta har inte kunnat utredas ytterligare men det skulle vara en viktig och kvalitetsförbättrande åtgärd om skillnaderna kunde förklaras och begreppet frånvaro förtydligas. På så sätt skulle skillnader på grund av tolkningsfrihet av begreppet kunna minskas.

Tabell 4. Genomsnittlig registrerad andel frånvaro
Grundskoleelever i skolor hos 10 kommunala huvudmän, vårterminen 2025

Huvudman	Flickor	Pojkar	Samtliga
A	9,5	8,8	9,1
B	9,5	8,9	9,2
C	10,9	10,4	10,7
D	11,5	10,5	11,0
E	13,2	10,7	11,9
F	12,9	11,3	12,1
G	12,8	12,5	12,6
H	13,1	12,2	12,6
I	13,1	12,6	12,9
J	15,1	15,0	15,1
Totalt	**12,5**	**11,9**	**12,2**

På samma sätt som med huvudmännen är det en relevant fråga om frånvarodata skiljer sig mellan systemleverantörerna och om det i så fall går att härleda skillnaderna till systemen. SCB har fått kännedom om att lektioner som inte rapporteras i frånvarosystemet hanteras olika. Vissa system förutsätter full närvaro, utöver anmäld frånvaro, om ingen frånvaro rapporteras in, medan andra system exkluderar lektioner där frånvarorapportering saknas. Andelen lektioner som inte rapporteras i frånvarosystemet är enligt huvudmännen SCB varit i kontakt med inte försumbar utan uppgår till mellan 5–10 procent av lektionerna.

Eftersom den här pilotinsamlingen bara inkluderar frånvarodata från tio huvudmän, så är det inte många huvudmän bakom varje systemleverantörs skattning av andel elevfrånvaro i tabell 5. Systemleverantörerna har levererat data för mellan en och tre huvudmän och skillnader mellan system ska därför tolkas med försiktighet.

Tabell 5. Genomsnittlig registrerad andel frånvaro
Grundskoleelever i skolor hos 10 kommunala huvudmän, vårterminen 2025

Systemleverantör	Flickor	Pojkar	Samtliga
A	11,2	10,5	10,9
B	12,4	10,4	11,4
C	12,0	11,3	11,6
D	13,1	12,2	12,6
E	13,2	12,7	12,9
Totalt	**12,5**	**11,9**	**12,2**

Andel elever med hög frånvaro

De flesta huvudmän som SCB haft kontakt med använder måttet *andel elever med hög frånvaro* i sina uppföljningar av elevfrånvaro. Det som skiljer sig åt är vilken gräns som används för vad som ska klassificeras som hög frånvaro. SCB har förstått att både 15 procent och 20 procent används, men i tabell 6 redovisas andelen elever som har minst 20 procent frånvaro.

Måttet *andel elever med hög frånvaro* är ett komplement till *genomsnittlig andel elevfrånvaro*, som ensamt blir ett trubbigt mått där spridningen döljs bakom den genomsnittliga punktskattningen. Bland de tio kommunala huvudmän som SCB samlat in data för är det i genomsnitt 14,4 procent av eleverna som har minst 20 procents frånvaro. Spridningen mellan huvudmännen är stor, då mindre än 6 procent av eleverna har hög frånvaro för en huvudman medan det är över 20 procent av eleverna för en annan. I årskurs 8 har den huvudman med lägst andel 17,1 procent vilket är påtagligt mycket högre än för andra årskurser. Det beror på att det är en liten huvudman där inga eller enstaka elever har hög frånvaro i alla årskurser förutom i årkurs 8, där det är lite fler elever med hög frånvaro.

Tabell 6. Andel elever med minst 20 procent frånvaro samt min- och maxvärden per huvudman

Grundskoleelever i skolor hos 10 kommunala huvudmän, vårterminen 2025

	Flickor		Pojkar		Samtliga	
Årskurs	**Andel**	**Min/max**	**Andel**	**Min/max**	**Andel**	**Min/max**
1	6,3	0,0–15,3	6,9	0,0–15,4	6,6	0,0–15,3
2	6,5	0,0–8,5	7,3	0,0–11,8	6,9	3,7–9,2
3	6,4	0,0–9,3	6,5	0,0–16,7	6,5	0,0–11,1
4	9,9	0,0–12,6	10,5	0,0–16,7	10,2	0,0–14,6
5	10,7	0,0–15,3	12,2	0,0–20,3	11,5	0,0–17,9
6	15,3	10,0–33,7	13,2	0,0–24,3	14,2	4,0–29,0
7	24,2	0,0–28,0	21,7	0,0–46,1	22,9	3,6–36,2
8	29,0	16,7–38,8	22,9	11,5–27,5	25,9	17,1–29,8
9	31,5	0,0–37,5	24,2	0,0–32,5	27,7	3,0–34,1
Totalt	**15,2**	**5,2–20,5**	**13,7**	**5,6–22,3**	**14,4**	**5,8–21,4**

Anm.: Min: Genomsnittlig registrerad andel frånvaro för huvudmannen med lägst frånvaro

Max: Genomsnittlig registrerad andel frånvaro för huvudmannen med högst frånvaro

Andel elever med låg undervisningstid

Det märks i samhällsdebatten att *problematisk skolfrånvaro* är ett hett ämne då nya artiklar publiceras ofta.[3][4][5][6] Problematisk frånvaro definieras vanligtvis som elever med minst 50 procent skolfrånvaro. Det cirkulerar olika uppskattningar av hur många elever som har minst 50 procent frånvaro. Sveriges Radio har gjort en undersökning bland kommuner och kommit fram till att det var 15 000 elever under höstterminen 2025.[7] Nätverket *#Rätten till utbildning* beräknar att det var 24 000 elever som har minst 50 procent frånvaro i den obligatoriska skolan under vårterminen 2026.[8]

I de insamlade data har nästan tre procent av eleverna en frånvaro på minst 50 procent. Men det finns troligtvis fler elever som missar mer än hälften av undervisningen då elever kan ha en anpassad studiegång där undervisningstiden är väsentligt reducerad. Anpassad studiegång är en stödåtgärd för elever med särskilda behov. Om en elev har fått anpassning som exempelvis innebär att eleven ska närvara vid hälften av lektionerna och sedan gör det, har då full närvaro, men med låg undervisningstid.

Elever med en problematisk frånvaro är därmed antingen elever med hög andel registrerad frånvaro men även elever med anpassad studiegång där undervisningstiden är väsentligt reducerad eller en kombination.

SCB har inte bara samlat in information om frånvaro utan även närvaro och total undervisningstid. De flesta elever hade minst 20 000 undervisningsminuter under vårterminen 2025. I tabell 7 redovisas andelen elever med mindre än 10 000 undervisningsminuter, vilket kan ses som en uppskattning av hur vanligt det är att elever har en anpassad studiegång med kraftigt reducerad undervisningstid. Av eleverna i de insamlade data är det 3,5 procent som har mindre än 10 000 undervisningsminuter.

[3] Hemmasittande flickor missas: ”Ofta lugna och skötsamma i klassrummet” | SVT Nyheter

[4] Kravlöshet hjälper inte hemmasittare | Göteborgs-Posten

[5] Politiken får inte svika hemmasittare – Barometern-OT

[6] Så vill Centerpartiet minska antalet hemmasittare

[7] P4: Tusentals elever frånvarande från skolan mer än halva tiden | Sveriges Radio

[8] Skolfrånvaro 2026 – allt fler elever med omfattande frånvaro – #rattentillutbildning

Tabell 7. Andel elever med mindre än 10 000 undervisningsminuter samt min- och maxvärden per huvudman.
Grundskoleelever i skolor hos 10 kommunala huvudmän, vårterminen 2025

	Flickor		Pojkar		Samtliga	
Årskurs	**Andel**	**Min/max**	**Andel**	**Min/max**	**Andel**	**Min/max**
1	6,5	0,0–20,8	6,2	0,0–13,5	6,3	1,3–17,7
2	2,7	0,0–13,2	3,7	0,0–10,4	3,2	0,0–12,0
3	2,5	0,0–4,1	3,5	0,0–4,9	3,0	0,0–4,2
4	2,8	0,0–5,0	3,4	0,0–4,9	3,1	0,0–4,4
5	2,8	0,0–3,7	3,1	0,0–5,8	3,0	0,0–4,1
6	2,3	0,0–5,9	3,0	0,0–5,8	2,7	0,0–4,8
7	2,9	0,0–8,3	3,4	0,0–6,4	3,2	0,0–4,6
8	3,5	0,0–8,2	3,8	0,0–5,1	3,7	0,0–5,2
9	3,5	0,0–8,3	3,4	0,0–4,7	3,5	0,0–5,4
Totalt	**3,3**	**1,0–5,1**	**3,7**	**0,7–4,7**	**3,5**	**1,0–4,4**

Anm.: Min: Andel elever med mindre än 10 000 undervisningsminuter för huvudmannen med lägst andel
Max: Andel elever med mindre än 10 000 undervisningsminuter för huvudmannen med högst andel

Bland både flickor och pojkar finns det, i varje årskurs, någon eller några huvudmän utan några elever med mindre än 10 000 undervisningsminuter. Men det är olika huvudmän i de olika årskurserna. Det förklarar varför min-värdet totalt sett är över noll trots att det är noll i alla årskurserna.

Insamlade data visar att elever med mindre än 10 000 undervisningsminuter i genomsnitt har högre frånvaro och högre andel med mer än 50 procent frånvaro än övriga elever.

Schemadata

SCB har samlat in schemadata på kalenderhändelsenivå för en referensvecka under vårterminen 2025.

I tabell 8 visas genomsnittlig schemalagd undervisningstid per elev i respektive stadie och ämne samt spridning av undervisningstid mellan de olika huvudmännen.

Enligt insamlade data har eleverna i genomsnitt schemalagd undervisning i 1 169 minuter under referensveckan. Den genomsnittliga undervisningstiden skiljer sig dock kraftigt åt mellan de olika huvudmännen, från 200 till 1 365 undervisningsminuter. Det är även stor variation mellan huvudmännen i undervisningstid inom de olika undervisningsämnena. Exempelvis är undervisningstiden i matematik i lågstadiet som lägst 44 och som högst 254 minuter.

En orsak till variationen i undervisningstiden är att informationen om undervisningsämne inte är fullständig i insamlade data. Mer information om detta finns i kapitlet om Kvalitetsbrister.

Tabell 8. Genomsnittlig undervisningstid i minuter i respektive ämne samt min- och maxvärde per huvudman
Grundskoleelever i skolor hos 13 kommunala huvudmän, vecka 13 2025

	Lågstadiet		Mellanstadiet		Högstadiet		Totalt	
Ämne	**Medel**	**Min/max**	**Medel**	**Min/max**	**Medel**	**Min/max**	**Medel**	**Min/max**
Matematik	237	44–254	226	47–241	211	51–229	226	47–239
Svenska	377	38–409	278	39–319	168	55–178	280	43–323
Svenska som andraspråk	319	25–391	236	53–294	172	52–203	243	41–282
Engelska	43	34–59	123	46–151	122	54–136	98	47–115
SO-ämnen	109	46–116	199	166–221	208	90–232	170	90–209
NO-ämnen	84	54–87	122	100–145	159	71–210	119	87–150
Teknik	32	27–40	43	37–53	64	50–105	44	41–105
Modersmål	55	38–74	57	35–78	61	42–80	57	39–76
Idrott och hälsa	78	66–84	99	52–102	142	51–160	104	57–137
Bild	40	34–55	50	45–52	67	50–112	51	46–65
Slöjd	84	70–90	81	74–83	80	70–81	81	74–83
Musik	45	40–46	52	40–56	64	45–82	52	40–57
Hem- och konsumentkunskap	47	5–106	105	69–140	99	70–111	100	70–111
Moderna språk	69	55–70	89	63–103	143	53–155	128	63–140
Totalt	**983**	**398–1 076**	**1 226**	**808–1 412**	**1 311**	**200–1 483**	**1 169**	**200–1 365**

Anm.: Min: Genomsnittlig undervisningstid i minuter för huvudmannen med lägst undervisningstid

Max: Genomsnittlig undervisningstid i minuter för huvudmannen med högst undervisningstid

I tabell 9 syns genomsnittligt antal elever per schemalagd personal i olika ämnen under referensveckan. För varje kalendehändelse har all personal som är schemalagd på den kalenderhändelsen angetts. För de flesta kalenderhändelserna finns endast en lärare angiven men för drygt tio procent anges två eller fler. Det har inte varit möjligt att samla in information om betygssättande lärare. Detta gäller oavsett om en eller flera personal har angetts. Det är även oklart om de personer som angetts är undervisande lärare eller även omfattar andra personalkategorier som exempelvis elevassistenter.

Antalet elever per schemalagd personal varierar mellan olika ämnen och mellan stadierna. Antalet är högre i de praktiska ämnena än i de teoretiska och över lag högre i högstadiet än i de lägre stadierna. Men det finns stora variationer mellan de olika huvudmännen. Exempelvis är antalet elever per schemalagd personal i matematik i lågstadiet som lägst 10 och som högst 22.

Tabell 9. Genomsnittligt antal elever per schemalagd personal i respektive ämne samt min- och maxvärde per huvudman

Grundskoleelever och personal i skolor hos 11 kommunala huvudmän, vecka 13 2025

	Lågstadiet		Mellanstadiet		Högstadiet		Totalt	
Ämne	**Medel**	**Min/max**	**Medel**	**Min/max**	**Medel**	**Min/max**	**Medel**	**Min/max**
Matematik	15,9	10,2–22,0	20,6	12,2–31,0	25,5	1,5–39,2	19,1	4,0–28,4
Svenska	13,6	8,7–19,2	14,9	6,8–22,4	22,9	2,3–38,0	16,4	9,8–25,3
Svenska som andraspråk	16,5	1,8–45,5	10,8	1,0–42,2	16,6	1,0–64,0	16,0	1,0–64,0
Engelska	21,6	14,0–33,8	27,4	15,1–41,3	26,9	4,0–39,0	25,1	8,3–38,2
SO-ämnen	17,1	7,6–24,4	25,7	15,7–41,3	35,1	1,0–57,6	22,2	1,0–32,2
NO-ämnen	17,9	7,6–27,2	27,3	15,3–41,3	33,6	2,7–52,3	24,7	14,1–34,4
Teknik	20,4	14,0–29,8	36,4	24,1–77,0	52,8	24,0–108,0	31,6	24,0–42,2
Modersmål	8,5	2,0–15,0	7,2	1,9–12,0	12,9	5,0–32,5	20,1	2,8–38,5
Idrott och hälsa	41,0	15,5–79,0	53,4	25,8–76,4	60,8	5,3–100,0	64,8	23,7–151,5
Bild	22,8	14,0–36,7	47,3	24,8–95,5	82,8	5,3–136,9	40,3	29,9–55,8
Slöjd	24,2	10,5–35,3	54,4	27,7–75,3	47,8	1,3–76,4	74,5	24,0–118,6
Musik	42,4	19,5–79,0	82,6	37,0–224,0	77,2	5,0–147,5	66,2	21,0–123,5
Hem- och konsumentkunskap	8,4	2,2–22,4	24,9	3,6–40,0	52,7	27,0–71,9	54,3	26,0–77,2
Moderna språk	1,5	1,0–2,0	19,2	7,0–31,1	42,8	25,0–59,3	49,8	17,0–74,4

Anm: Endast en systemleverantör har levererat uppgifter om lärare. Därmed saknas uppgifter för två av huvudmännen

Min: Genomsnittligt antal elever per schemalagd personal för huvudmannen med lägst antal

Max: Genomsnittligt antal elever per schemalagd personal för huvudmannen med högst antal

En elev kan ha olika många lektioner schemalagda under en vecka. I de insamlade uppgifterna varierar antalet kalenderhändelser för en elev från endast 1 till över 80 under referensveckan. De allra flesta eleverna har dock mellan 20 och 30 kalenderhändelser under veckan. I genomsnitt hade eleverna drygt 22 kalenderhändelser, vilket visas i tabell 10. Antalet är på ungefär samma nivå i de olika årskurserna. Däremot finns det stor variation i de insamlade uppgifterna mellan de olika huvudmännen. För de huvudmän där genomsnitten är som lägst har SCB inte fått tillgång till kompletta data utan kalenderhändelser saknas där.

Tabell 10. Genomsnittligt antal kalenderhändelser samt min- och maxvärden per huvudman
Grundskoleelever i skolor hos 13 kommunala huvudmän, vecka 13 2025

Årskurs	Medelvärde	Min/max
1	20,5	7,5–25,7
2	21,2	8,6–27,4
3	22,0	10,1–29,5
4	23,3	15,2–29,0
5	23,4	15,3–30,5
6	24,1	16,8–28,6
7	23,0	4,0–28,8
8	22,8	2,0–28,6
9	21,3	4,2–27,1
Totalt	22,4	3,3–27,4

Anm.: Min: Genomsnittligt antal kalenderhändelser för huvudmannen med lägst antal
Max: Genomsnittligt antal kalenderhändelser för huvudmannen med högst antal

En elev har olika lärare i olika ämnen där många har en lärarexamen men inte alla. Andelen elever som har lärare med lärarexamen på en stor andel av lektionerna skiljer sig både mellan olika grupper och mellan huvudmännen vilket visas i tabell 11. I tabellen visas att 54 procent av eleverna har lärare med lärarexamen i de allra flesta lektionerna (95–100 %) och att denna andel är något högre för inrikes än för utrikes födda elever. Andelen elever som har lärare med lärarexamen i de allra flesta lektionerna varierar kraftigt mellan huvudmännen, från 27 till 76 procent.

Att andelen kalenderhändelser med lärare med lärarexamen ska vara minst 95 procent är ett ambitiöst antagande. Det räcker ofta med att en lektion för en elev genomförs med en lärare utan lärarexamen för att andelen ska hamna under 95 procent under referensveckan.

Tabell 11. Andel elever med lärare med lärarexamen i de flesta (95–100 %) av deras kalenderhändelser samt min- och maxvärde per huvudman
Grundskoleelever och personal i skolor hos 11 kommunala huvudmän, vecka 13 2025

	Utrikes född	Inrikes född med två utrikes födda föräldrar	Inrikes född med en inrikes och en utrikes född förälder	Inrikes född med två inrikes födda föräldrar	Totalt
Andel	**46,5**	**49,9**	**55,3**	**57,3**	**54,3**
Min	17,1	25,0	18,2	28,2	27,0
Max	66,8	79,6	78,3	76,7	76,2

På motsvarande sätt går det att undersöka andelen lektioner som ges av lärare med behörighet i det aktuella ämnet.

Kvalitetsbrister i insamlade data

I de insamlade uppgifterna förekommer olika typer av kvalitetsbrister. Vissa gäller båda frånvaro- och schemadata medan andra endast gäller det ena området. Nedan redovisas de olika kvalitetsbristerna som uppmärksammats.

Generella brister

Täckning av antal elever

Antalet elever i de insamlade uppgifterna har jämförts med antalet enligt registret över grundskolans elever höstterminen 2024. Det ska sägas att referensperioden skiljer sig mot insamlade data, vårterminen 2025, även om läsåret är detsamma. En del av skillnaderna i tabell 12 kan förklaras av detta. Antalet i de insamlade uppgifterna är något lägre än i grundskoleregistret för schemadata men något högre för frånvarodata.

Tabell 12. Antal elever i grundskolan hos huvudmän som deltagit i pilotinsamlingen

	Enligt statistik avseende ht-24	Enligt levererat data avseende vt-25	Skillnad i procent
Elevnärvaro/-frånvaro	73 338	76 715	4,6
Schemadata	157 585	153 932	-2,3

För schemaläggning är det ett system som används av en stor del av huvudmännen. Huvudmän som använder det systemet kan välja om de vill publicera sitt schema i systemet eller inte. Genom att publicera sitt schema tillgängliggörs informationen till andra system. De flesta huvudmän gör denna publicering men inte alla. Systemleverantören har endast levererat uppgifter för skolenheter som publicerat sitt schema. I och med detta saknas data för några skolenheter. Det är dock svårt att avgöra exakt hur många skolenheter som saknas då flera systemleverantörer har haft svårigheter att lämna aktuell uppgift för skolenhetskod. Utifrån den information som lämnats och genom jämförelse med befintlig statistik bedömer SCB att det endast är ett fåtal skolenheter som saknas.

Anpassad grundskola bedrivs antingen i egna skolenheter eller integrerat med ordinarie grundskola. Det kan vara både hela klasser eller enskilda elever som är integrerade i ordinarie grundskola. En systemleverantör har meddelat att de inte kan filtrera sitt uttag efter skolform och att elever som går anpassad grundskola integrerat på grundskoleenheter därmed ingår i materialet. Detta ser även ut att gälla de övriga systemleverantörerna. För de huvudmän som SCB fått tillgång till schemadata för går knappt 3 000 elever i anpassad grundskola. Av dem finns drygt 2 000 med i schemauppgifterna. Andelen elever i anpassad grundskola

som finns med i schemauppgifterna varierar mellan huvudmännen, från några få procent till nästan alla. I de insamlade frånvarouppgifterna är det mer ovanligt att elever i anpassad grundskola ingår.

För åtta huvudmän har både frånvaro- och schemadata levererats. För de huvudmännen är överensstämmelsen mellan vilka individer som ingår i frånvaro- respektive schemadata stor, men det förekommer vissa skillnader.

Tabell 13. Antal elever i frånvaro- respektive schemadata
Elever i de åtta kommunala huvudmän som både frånvaro- och schemadata levererats för

	Schemadata		
Frånvarodata	**Ja**	**Nej**	**Totalt**
Ja	70 061	4 573	74 634
Nej	927		927
Totalt	**70 988**	**4 573**	**75 561**

För både frånvaro- respektive schemadata har uppgifter för omkring 75 000 elever levererats. Av de elever som ingår i frånvarodata saknas nästan 4 600 elever i schemadata (6,1 %). På motsvarande sätt saknas drygt 900 (1,3 %) av eleverna som ingår i schemadata i frånvarodata.

Skillnaderna förklaras framför allt av att frånvaro- respektive schemadata för vissa huvudmän har levererats av olika systemleverantörer som gjort olika avgränsningar av sina uttag. Ett av systemen har endast levererat uppgifter för lektioner som är klassificerade som ett specifikt undervisningsämne medan de övriga även levererat andra kalenderhändelser. I de lägre årskurserna är det vanligt att ämnet inte är angivet utan det är schemalagt som ”lektion”. Elever som helt och hållet schemalagts på det sättet saknas därför i frånvarodata för huvudmän med det systemet.

Ett system har endast levererat schemauppgifter för skolenheter som publicerat sitt schema i systemet. I och med detta kan några skolenheter saknas i schemadata men finnas med i frånvarouppgifterna.

En stor del av de individer som finns i frånvarodata men inte i schemadata hänförs till en och samma huvudman. Det beror på att modersmålsundervisning för de här individerna sker vid en skolenhet som inte finns med i schemauppgifterna.

Skolform

Enligt den överenskommelse som tecknats med huvudmännen skulle SCB få tillgång till skoldata avseende elever i grundskolan. Uppgift om skolform finns dock inte i systemen för schemaläggning eller närvaro-/frånvaroregistrering. Systemleverantörerna har därför haft svårigheter att på ett enkelt sätt filtrera bort

elever i förskoleklass. För de flesta huvudmän har därmed även elever i förskoleklass ingått i leveransen.

Årskurs och skolenhet

Flera systemleverantörer har haft problem med att lämna korrekt uppgift om årskurs och skolenhetskod. Ett problem är att de har svårigheter att ta fram historiska data för de variablerna. Uppgiften avser i flera fall den årskurs och skolenhetskod som eleven gick i då datauttaget gjordes. Detta problem kan därmed minska genom att datauttaget görs i närmare anslutning till referensperioden.

För elever där variabeln årskurs saknats eller varit uppenbart felaktig i inskickade uppgifter har variabeln härletts med hjälp av information i variablerna klass- och gruppkod och i sista hand elevens födelseår. Då informationen i variablerna klass- och gruppkod inte alltid är tydlig, samt årskurs beräknad utifrån ålder inte alltid stämmer finns det felaktigheter i den härledda grupperingen. Vid jämförelse med registret över elever i grundskolan höstterminen 2024 skiljer sig uppgiften om årskurs för drygt 6 procent av eleverna.

För vissa huvudmän från ett av systemen saknas uppgift om skolenhetskod helt. Det beror på att skolenhetskod hör hemma i en annan verksamhetsprocess och är frivillig för huvudmännen att ange i systemen för schemaläggning och elevfrånvaro.

Ämneskod

Det finns ingen nationell kodstandard för ämne. Ämneskoden ser därmed olika ut i data från olika skolenheter. Det är upp till den enskilda skolan hur olika ämnen kodas i schemat.

Informationen i den insamlade variabeln ämne har grupperats till undervisningsämnen. I vissa fall är informationen i variabeln ämne otydlig och i vissa fall saknas informationen helt. Information från variabeln gruppkod har då använts om detta varit möjligt för att härleda ämnet. Gruppkod innehåller vanligtvis någon form av ämneskod i kombination med årskurs.

För elever i yngre åldrar är det vanligt att lektioner inte schemalagts till ett specifikt undervisningsämne utan benämnts som exempelvis lektion.

I schemat finns lektioner som inte är hänförliga till något specifikt undervisningsämne, till exempel mentorstid eller nationella prov. Fem av de sex systemen har även inkluderat sådana kalenderhändelser i materialet. Ett system har endast inkluderat lektioner som tydligt är ett undervisningsämne. När kodsättningen av ämne varit otydlig kan de därför ha exkluderat lektioner för undervisningsämnen.

Alla kalenderhändelser har därmed inte kunnat härledas till ett undervisningsämne och ingår därmed inte i några tabeller. De här

kalenderhändelserna har i stället klassificerats som ”övrig tid” tillsammans med till exempel mentorstid och friluftsdagar.

Många skolor schemalägger biologi, fysik och kemi som NO-ämnen och geografi, historia, religion samt samhällskunskap som SO-ämnen. Det går därmed inte att redovisa vare sig frånvaro- eller schemadata uppdelat på de olika ingående ämnena.

Brister i frånvarodata

Ej registrerade lektioner
Elevnärvaro/-frånvaro ska registreras för varje lektion, men alla lektioner registreras inte i systemen. De kommunala huvudmän SCB haft kontakt med bekräftar att det förekommer lektioner som av olika skäl inte registreras och att andelen lektioner som inte registreras uppgår till mellan 5 och 10 procent för de flesta huvudmännen. Detta hanteras på olika sätt i de olika systemen:

- För vissa system ingår ej registrerade lektioner. Där kommer anmäld frånvaro med i frånvaroredovisningen men däremot inte oanmäld frånvaro. Det leder till en viss underskattning av frånvaron från de systemen.
- I andra system ingår inte ej registrerade lektioner i de levererade frånvarouppgifterna. Det går inte att säga på vilket sätt detta påverkar frånvarostatistiken.

Då data samlats in aggregerat går det inte att identifiera ej registrerade lektioner i materialet. SCB har därmed inte kunnat göra någon uppskattning av hur och i vilken omfattning detta påverkar statistiken.

Anpassad studiegång
Alla elever läser inte enligt ordinarie timplan utan en del har en anpassad studiegång. Det kan exempelvis innebära att studietiden för vissa ämnen reduceras eller tas bort helt under en period eller att skoldagen förkortas. Dessa elever har därmed ett anpassat schema som närvaro-/frånvaroregistreringen utgår från. De lektioner som reducerats från schemat ses därmed varken som när- eller frånvaro. En elev som exempelvis endast förväntas vara i skolan ett par timmar i veckan och är det har då full närvaro.

Det förekommer att elever har stora anpassningar av schemat och är i skolan i väldigt liten utsträckning. Dessa elever kan inte identifieras i de insamlade uppgifterna genom deras frånvarouppgifter. Det förekommer även att elever som inte är i skolan alls plockas bort ur schemat och syns då inte som frånvarande.

I timplanen för grundskolan[9] anges hur många undervisningstimmar elever har rätt till i respektive ämne och stadie. Enligt timplanen har elever i grundskolan rätt till i genomsnitt knappt 400 undervisningstimmar per termin beräknat över alla stadier. Undervisningstimmarna är lägst i lågstadiet, fler i mellanstadiet och flest i högstadiet. I de insamlade uppgifterna finns information om elevens undervisningstid (närvaro och frånvaro). Om elevens undervisningstid kraftigt understiger timplanen bör det indikera att eleven har en anpassad studiegång.

I de insamlade uppgifterna för närvaro-/frånvaro har 3,5 procent av eleverna mindre än 10 000 undervisningsminuter under terminen. Enligt timplanen motsvarar det drygt hälften av undervisningstiden i lågstadiet eller nästan 40 procent i högstadiet. En låg undervisningstid kan betyda att eleven har en anpassad studiegång. Det kan dock även bero på brister i de insamlade uppgifterna. Det finns troligtvis fler elever med anpassad studiegång som har mindre anpassningar av schemat.

Brister i schemadata

Flera kalenderhändelser för samma lektionstid

I materialet förekommer det att flera kalenderhändelser angetts för samma lektionstid. Det förekommer flera olika alternativ för detta:

- Det mest förekommande är att två kalenderhändelser angetts för samma lektionstid men med olika ämnen, till exempel svenska och svenska som andraspråk. Troligtvis delas klassen och eleven deltar i ett av de två angivna ämnena. Vid beräkning av elevens undervisningstid överskattas tiden i detta fall. En huvudman har bekräftat att de i schemasystemet skapar schemapositioner och att de i systemet som används för frånvaro justerar vilka elever som deltar i vilket av ämnena.
- Flera uppgifter har lämnats för en elev för samma lektionstid. Det som skiljer är att olika värden för gruppkoden angetts. Det handlar framför allt om NO- eller SO-lektioner där gruppkoder finns för alla de ingående ämnena. Detta problem gäller en av systemleverantörerna och huvudsakligen en av huvudmännen.
- I vissa fall ser det ut som dubbletter där samma lektionstillfälle angetts flera gånger; det är samma uppgift för ämne, lektionstid och gruppkod. Det enda som skiljer posterna åt är kalenderhändelsekoden. Även de här fallen innebär en överskattning av elevens undervisningstid.
- Det förekommer även att ett längre tidsintervall än en typisk kalenderhändelse anges, till exempel förmiddag eller eftermiddag med flera olika ämnen under perioden.

[9] Timplan för grundskolan - Skolverket

För alla tretton huvudmän som schemadata levererats för gäller att flera kalenderhändelser registrerats för samma lektionstid i systemen, men i olika omfattning. Det vanligaste är att det gjorts så för en liten del av huvudmannens elever men för en huvudman gäller det många elever, men endast för vissa lektioner. Den huvudmannen har schemalagt dubbla kalenderhändelser för lektioner i svenska och svenska som andraspråk för samtliga elever på högstadiet.

Dessa brister förekommer för en liten andel av kalenderhändelserna.

Lektionstid

I variabeln för lektionstid ska både datum och klockslag framgå. För ett av systemen har inte datum angetts för lektionens start- och sluttid utan endast klockslag. Eftersom datum för aktuell dag saknas är det inte möjligt att följa hur schemat varierar mellan olika dagar.

Ej publicerade scheman

Som beskrivits tidigare i rapporten kan skolor som använder det vanligaste schemaläggningssystemet välja om de vill publicera sitt schema i systemet eller inte. Systemleverantören har endast levererat uppgifter för skolenheter som publicerat sitt schema, vilket de flesta skolenheterna gjort, men inte alla. I och med detta saknas data för några skolenheter. Det är dock svårt att avgöra exakt hur många skolenheter som saknas då flera systemleverantörer haft svårigheter att lämna aktuell uppgift för skolenhetskod. Utifrån den information som lämnats och genom jämförelser med befintlig statistik bedömer SCB att det endast är ett fåtal skolenheter som saknas.

Bristande information om lärare

Två av tre systemleverantörer som levererat schemadata har inte kunnat leverera uppgift om lärare. Från de systemleverantörerna går det därmed inte att se kopplingen mellan lärare och elev i de levererade uppgifterna.

Det saknas också information om vem av den/de redovisade personerna som är huvudansvarig för lektionen och vem av dem, om någon, som är den betygssättande.

I schemadata är det de schemalagda/planerade lärarna som anges. Om det sker sena förändringar, till exempel vid sjukskrivningar justeras inte alltid ändringarna.

Justeringar i det primära eller det sekundära systemet

En skolenhet kan använda olika system för schemaläggning respektive närvaro-/frånvaroregistrering. Av de huvudmän och skolenheter som hittills lämnat information om vilka system de använder för de två verksamhetsprocesserna är det drygt 70 procent som använder olika system. I de fallen exporteras schemauppgifterna från schemaläggningssystemet till det andra systemet, och utgör sedan underlag för närvaro-/frånvaroregistrering. Efter den ursprungliga

schemaläggningen kan justeringar behöva göras i schemat om till exempel lektioner ställs in eller vid lärarbyten. Skolenheten kan då välja att göra dessa justeringar i schemaläggningssystemet (det primära systemet) eller i systemet för närvaro-/frånvaroregistrering (det sekundära systemet). I den här pilotinsamlingen har huvudsakligen data från det primära systemet samlats in och analyserats. Detta innebär att det är oklart i vilken utsträckning insamlade schemadata är aktuella och i vilken grad de speglar verkligheten.

Avstämning med huvudmän och systemleverantörer

För att kontrollera kvalitet och täckning av de levererade uppgifterna har en sammanställning av insamlade data kring frånvaro och schemauppgifter tagits fram för respektive huvudman. Sammanställningen har skickats till huvudmännen för en rimlighetsbedömning, samt för att få svar på frågor kopplade till datamaterialet.

Avstämning har gjorts med samtliga 15 huvudmän. Kommentarer kring statistiken har kommit in från samtliga utom en.

Den allmänna bilden är att frånvarostatistiken stämmer väl med huvudmännens bild. Huvudmännen har haft svårare att uttala sig kring kvaliteten i schemadata, både på grund av att de haft sämre uppfattning om den typen av data och för att det i flera fall saknats uppgifter för vissa av huvudmannens skolenheter.

I vissa fall har ouppklarade frågor tagits vidare till aktuell systemleverantör. I de flesta av dessa fall är det skolornas hantering som är förklaringen och då kan varken huvudmannen eller systemleverantören hjälpa till att reda ut frågorna.

Diskussion

Generellt är täckningen av elever god i de insamlade uppgifterna. Antalet stämmer relativt väl överens med antalet i elevstatistiken avseende höstterminen 2024. Men data saknas för en inte obetydlig andel elever. Detta kan delvis förklaras av att det största systemet för schemadata inte levererat uppgifter för skolenheter som inte publicerat schemat i systemet.

Enligt överenskommelsen med huvudmännen har SCB rätt att få tillgång till uppgifter för elever i grundskolan. I pilotinsamlingen har dock data även levererats för elever i förskoleklass och i anpassad grundskola då systemleverantörerna har haft svårigheter med att avgränsa uttaget utifrån skolform.

Ett stort problem i de insamlade uppgifterna är att ämneskoderna ser väldigt olika ut mellan skolenheter och att det därmed i vissa fall finns osäkerhet kring om uppgiften avser ett undervisningsämne eller inte och i så fall vilket. Det skulle underlätta om varje kalenderhändelse hade en koppling som visade om och vilket undervisningsämne det handlar om, eller om det fanns en nationell standard för ämneskoder som skolorna använder.

Det finns variabler i standarden SS 12000 som kan användas till att identifiera om uppgiften rör ett undervisningsämne. För att det ska kunna användas och förbättra statistiken krävs dock att systemleverantörerna implementerar dessa delar av standarden, men även att variablerna också används av skolorna.

Ett annat problem har varit att systemleverantörerna har haft svårt att leverera aktuell uppgift för årskurs och skolenhetskod eftersom de hunnit arkivera data för referensterminen. Detta problem bör minska om datauttaget görs i närmre anslutning till referensperioden.

Koppling mellan lärare och elev har bara levererats från ett system. Det är dock det vanligaste systemet för schemaläggning. SCB har fått schemauppgifter från 13 kommunala huvudmän. Av dessa har uppgifter för lärare levererats för 11 huvudmän. Det förekommer att fler än en personal är kopplad till en kalenderhändelse. Det framgår dock inte om det är den betygsättande läraren, annan lärare, vikarie eller annan personal.

Det förekommer en del dubbletter i data vilket påverkar kvaliteten i statistiken. Det är dock en ganska liten del av eleverna som påverkas av detta och för vissa av dessa går det att rensa för i statistikproduktionen.

Data för både frånvaro och schema finns därmed tillgängligt i de olika systemen men ser i flera avseenden olika ut. En förutsättning för att kunna samla in data i stor skala direkt från systemleverantörerna är att data överförs på samma sätt och med hög automatik från de olika systemleverantörerna. För att nå dit bör alla systemleverantörer implementera standarden SS 12 000 inom berörda verksamhetsprocesser. Systemleverantörerna som SCB samarbetat med har varit tydliga med att de behöver både tid och kostnadsersättning för att genomföra ett sådant utvecklingsarbete.